

Δέν τὸ ψηφῶ, ἂν μαραίνουμαι,
Οὐδὲ τὸ συλλογιούμαι
Ἄνθιζω ἔς τὸ παιδάκι μου,
Ἐς κεῖνο ἀναγεννηοῦμαι!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Μ Λ Η Δ Α

(Θεϊκὸς Ἔρωσ).

Α'

Φωτολουσμένη, καθαρὴ ὀλόχαρη ἢ ἀυ-
γούλα, μέσα σὲ χίλια χρώματα γλυκὰ καὶ
μαγεμμένα, ὅπου ἡ φύση μοναχὰ μπορεῖ
νὰ ζωγραφίσῃ, προβάλλει ἀπὸ τὸ βουνοῦ
σ' ὀλόχρυσο ἀμάξι· καὶ τὸ βουνοῦ φαντά-
ζεται σὰν κεφαλὴ ἀγίου στεφανωμένη γύρω
τῆς τ' ἀκτινωτὸ στεφάνι. Τὸ ἀγεράκι ζύ-
πησε· χαρούμενο, ὁρσάτο καὶ ἀπαλὸ σὰν
πέταγμα τῆς πεταλούδας, τρέχει νὰ παίξῃ
σ' τὰ μαλλάκια τῆς καὶ νὰ τῆ χαιρετίσῃ.
Σ' τοῦ βάτου τὰ πυκνὰ κλαδιά δυὸ δυὸ
ζευγαρωμένα τ' ἀηδόνια, γλυκοκελαδοῦν
τραγουδία τῆς ἀγάπης· καὶ τὰ λουλούδια
μὲ ὁρσιστὰς διαμάντια στολισμένα, ἀνοίγουν
σιγὰ σιγὰ τὸ μυρωμένο στόμα καὶ ἀμέ-
τρητες μοσχολοιές σ' τῆ διάβα τῆς σκορ-
πίζου.

Ἡ Λήδα ἄμα ἀνοίξε τὰ γαλανὰ τῆς
μάτια—δυὸ κομμάτια οὐρανοῦ ὁρσόλουστα
κλεισμένα εὐκοίτες ἀμυγδαλωτές—καὶ εἶδε
τέτοια Αὐγούλα καὶ εἶδε κάτω νὰ κυλᾷ
τὰ κρύσταλλα νερά του, γιγαντιαῖο ἔρπετο
ὁ ποταμὸς Εὐρώτας, νερά που ἐφωσφόριζαν
καὶ λάμπαν σὰν καθρέφτης, κατέβηκε
γοργὰ γοργὰ σ' τ' ἀφράτο του τὸ κύμα
νὰ λούσῃ τὸ κορμάκι τῆς τὸ ἀγγελοκαμω-
μένο.

Β'

Σ' τὴν ὄχθη, ποῦ ἡ καλαμιές τὴν κλεί-
νουν φουντωμένες καὶ ἀπλώνεται χαλὶ
χρυσὸ καὶ μαλακὸ ἢ ἄμμος, χωρίζοντας
τὴν καλαμιὰ προβάλλει ἀπὸ μέσα, σὰν ἥλιος
ἀπὸ σύννεφα, ὀλόγυμνη ἡ Λήδα. Μὲ τῶνα
χέρι σκέπασε τῆς ἐντροπῆς τὰ μέρη καὶ μὲ
τὸ ἄλλο τῆς κρατεῖ τὰ πλοῦσιά τῆς στήθη
ποῦ τρέμουν φουσκωμένα σ' τὸ κάθε τῆς τὸ
κίνημα καὶ κύματα τῆς ἡδονῆς σου φαί-
νονται πῶς εἶνε. Τὰ ξεπλεγμένα τῆς μαλ-
λιά μαυρίζουν σὰν νύχτα χειμῶνα κατα-
σκότεινη χωρὶς ἀστέρι ἓνα, καὶ δυὸ φορὲς
λευκότερο σου δείχνουν τὸ κορμί τῆς. Τὴν
Ἄφροδίτη νόμιζες πῶς βλέπεις σὰν γεν-
νήθη ἀπ' τῶν κυμάτων τὸν ἀφρὸ εἰς τὸ
νησί τῆς Πάφου.

Ἡ Λήδα σκύπτει σ' τὰ νερά καὶ ἀχόρ-
ταγη κυττάζει τὴν τόση τῆς τὴν ἐμμορφία
ποῦ μέσα καθρεφτίζουν· χαμόγελο περήφανο
τὰ χεῖλη τῆς χωρίζει καὶ ἀφίνει νὰ προβάλλ-
λουν δυὸ σειρὲς μαργαριτάρια. Τέλος βουτᾷ
σ' τὸν ποταμὸ μὲ γέλοια, μὲ παιχνίδια...
Ἄνατριχιάσαν τὰ νερά· τὸ κύμα φουσκο-
μένο τὴν ἀγκαλιάζει ἔρωτικό καὶ γιὰ φι-

λήματά του σ' τὰ ἀπαλὰ τὰ στήθη τῆς
ἀφίνει τὸν ἀφρὸ του. Καὶ τοῦ διαβάτη
ἀμφιβόλο τὸ μάτι, σασιτισμένο νὰ ξεχω-
ρίσῃ δὲν μπορεῖ σ' τ' ἀγκάλιασμα ἐκεῖνο
ποῖος νᾶνε τάχα ὁ ἀφρὸς καὶ ποῖο νὰ εἶν'
τὸ στήθος.

Γ'

Ὁ Δίας, ὅλων τῶν θεῶν καὶ κόσμων
κυβερνήτης, ἐκάθητο σὲ μοναχὴ ἀκροῦλα
τοῦ Ὀλύμπου, στεφανωτὴ ἀπὸ σύννεφο πα-
ρόμοιο μὲ βαμπάκι, καὶ ἀφηρημένος ἐβλεπε
τὴν κτίση τὴν ὠραία, ποῦ κάτωθι του ἀ-
πλώνετο σὰν νύφη στολισμένη. Ἀκοιμη-
τοῖ του φύλακες σιμὰ του παραστέκουν
περήφανος σταυραετὸς σ' τὸ ἓνα τὸ πλευρὸ
του καὶ σ' τ' ἄλλο φίδι φλογερό, γοργὸ
ἀστροπελέκι.

Ἐάφω ἡ ματιά του ἔπεσε σ' τὰ μέρη
τοῦ Εὐρώτα, τῆ στιγμῆ ποῦ ντροπαλὴ
ἀπ' τὰ καλάμια μέσα ὀλόγυμνη ἐπρόβαλε
ἡ ἐμμορφή ἡ Λήδα. Τὸ βλέμμα του καρ-
φώθηκε ἀκίνητο ἐπάνω σ' τὸ πλάσμα
ἐκεῖνο τὸ χυτὸ σὰν νᾶταν πετρωμένο καὶ
ἀνατριχίλα μυστικὴ τοῦ ἔτρεξε τὸ σῶμα.
Τὰ μάτια του γυαλίσανε σὰν τὰ νερά τῆς
λίμνης σ' τοῦ ἡλίου τὴν ἀναλαμπὴ καὶ
ἀστραπὲς σκορπάνε. Τὸ αἷμά του πλημ-
μύρησε καὶ οἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ του ἐφού-
σκωσαν καὶ φαίνονται θηλιές ποῦ θά τὸν
πνίξουν· καὶ γιὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοὴ τεντό-
νει τὰ ῥουθούνια σὰν τὸ ἀράπικο ἄλογο
ποῦ ἀγρίμι τοῦ μυρίση. Νοιώθει ἀγάπη
σ' τὴν καρδιά τῆ θεϊκῆ καὶ θέλει νὰ τῆ
χορτάσῃ σ' τὴ λευκὴ τῆς Λήδας ἀγκαλιά.
Καὶ γιὰ νὰ φύγῃ τῆ ματιὰ τῆς Ἦρας
τῆς ζηλιάρας σὲ κύκνο ὠραῖο, ζηλευτὸ
εὐθὺς μετεμορφώθη. Καὶ ὁ τρελὸς Ἔρωσ,
παχουλό, σγουρόμαλλο ἀγγελουδοῦ μὲ τόξο
καὶ μὲ τῆ χρυσὴ φαρέτρα του σ' τὸν ὦμο,
τὸ Δία ἔτσι βλέποντας περήφανα γελάει.

Δ'

Ὡ μαγεμμένη ἐποχὴ ποῦ καὶ οἱ θεοὶ
σου ἀκόμα λατρεύανε τὴν ἐμμορφία, καὶ
τὴν ἐπροσκυνούσαν! Καὶ οἱ θεοὶ ἑνὸς λαοῦ
δὲν εἶνε παρὰ καθρέφτης ὅπου τὸ βίο τοῦ
λαοῦ ἐκεῖνου καθρεφτίζει. Ὡ ζηλεμμένη
ἐποχὴ, οἱ ἀνθρωποὶ σου τότε, εἴτε σοφοί,
εἴτ' ἄσοφοι, νέοι καὶ γέροι ὅλοι τὸν νοῦ
τους δὲν βασιάνιζαν μὲ πλοῦτη ἢ ψευτοδό-
ξες· στεφανωμένοι μὲ κισσοῦ φιλόχλωρο
στεφάνι δὲν νόμιζαν γιὰ τῆ ζωὴ σκοπὸς
τῆς πῶς εἶν' ἄλλος—παρὰ μοναχ' ἀπόλαυσι
καὶ ἡδονὴ καὶ Ἔρωσ. Ἄχ, ὅποιος τότε
ἔζησε χίλιες ζωὲς ἐχάρη.

Ε'

Ἡ Λήδα κεῖ ποῦ ἔπαιξε μὲ τὰ νερά
τ' ἀφράτα ἀκούει σιμὰ τῆς στεναγμοῦ γλυ-
κόφωνο τραγουδοῦ, ποῦ τὰ αὐτιά τῆς μάγευε
ἀγγελικὴ ἄρμονία. Γυρίζει τὸ κεφάλι τῆς
καὶ βλέπει ἓναν κύκνο κηκρωμένο, τωρ-
νευτὸ, κατὰλευκο σὰν χιόνι ποῦ κολυμ-
πώντας ζύγωνε. Σὰν κύτταξε τὰ μά-
τια του δοκίμασε ἐκεῖνο ποῦ δοκιμάζει.

τὸ πουλὶ σὰν τὸ κυττάζει φίδι. Λίγο σὲ
λίγο ὁ οὐρανὸς στενεύεται, θαμπώνει καὶ
τὴν κατέλαβε γλυκεῖα καὶ λιγωμένη νάρ-
κη, σὰν νᾶχε ἀποκοιμηθῆ μέσα σὲ χίλια
ἄνθη μὲ τῆ βαρεῖά τους μυρωδιὰ μαζῆ
μ' αὐτὴ κλεισμένα. Καὶ ὅταν τὸ στόμα
του ἀγγίξει σ' τὰ χεῖλη τὰ δικά τῆς
τόση αἰσθάνθηκε ἡδονὴ ἀγνωρίστη καὶ
τόση ἐπιθυμία ἄσβεστη, ἀνίκητη, μεγάλη,
ποῦ ἀφέθηκε παράλυτη, μὲ στεναγμούς
κοιμμένους, μ' ἀνήσυχη ἀναπνοή, μὲ φου-
σκωμένο στήθος σ' τῆ φτερωτῆ του ἀγκα-
λιά ὅπου γλυκὰ τῆ σφίγγει. Τὸ κύμα
στρώνει ὁρσερὸ κρεββάτι τὰ νερά του καὶ
γύρω τους σηκώνεται πελώριο σὰν τοῖχος
γιὰ νὰ τοὺς κρύψῃ, τῶν θνητῶν τὰ μάτια
μὴ τοὺς δοῦνε.

Σ'

Τοῦ κάκου ἡ Λήδα ξαγρυπνᾷ τὸ ζη-
λεμμένο κύκνο προσμένοντας νὰ ξαναῖδῃ
σ' τοῦ ποταμοῦ τὸ κύμα. Δὲν ἐκρατοῦσε
καὶ πολὺ ἑνὸς θεοῦ ἡ ἀγάπη. Δὲν ἦταν
Ἔρωσ τῆς καρδιάς ποῦ τρέφεται μ' ἰδέας
καὶ ὄνειρα φανταστικά καὶ πλάθει χί-
λιους κόσμους εὐτυχιμένους, μαγικούς μο-
νάχ' ἀπὸ ἓνα βλέμμα, ἀπὸ ἓνα μόνο νόη-
μα ἀληθινὸ ἢ ὄχι καὶ ὁ καιρὸς περνᾷ γορ-
γὸς χωρὶς κᾶν νὰ τὸ νοιώσῃς. Ἦταν ἀγάπη
ὕλική, τῆς σάρκας μᾶλλον πόθος καὶ ἐσθύ-
στηκε σ' τῆς ἡδονῆς τῆ γλυκερὴν ἀγκάλη
ὡς σβύνεται τὸ φῶς κεριοῦ σ' τὸ φύσημα
τ' ἀγέρα. Μὰ δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς,
καὶ ἡ Λήδα ἔφερε σ' τῆ γῆ πεντάμμορφο
κορᾶσι, γέννα ἀλήθεια θεϊκῆ τῆ ξακου-
στὴν Ἑλένη. Εἶχε σμιγμένα ἀδελφικά τὰ
κάλλη τῆς μητέρας μὲ τοῦ πατέρα τὸ
τρανὸ ἐκεῖνο μεγαλεῖο, καὶ σὰν παιδοῦ τοῦ
Ἐρωτα, γι' αὐτὸν ἦταν πλασμένη.

ΤΑΓΚΡΕΔΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ ὑγιεινότερον μέρος τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου τῶν ἐπισκε-
πτομένων τὴν μεγάλην εἰρκτὴν τοῦ Πεντο-
βίλλ ἐν Λονδίῳ εἶπε, καὶ δικαίως, ὅτι τὸ
κατάστημα τοῦτο εἶνε ὁ ὑγιεινότερος τόπος
τῆς Ἀγγλίας. Ἐκ 12 χιλιάδων καταδικῶν
οἵτινες κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εὐρίσκοντο ἐν
τῷ καταστήματι, ἀπέθανον μόνον ἑννέα. Ἄς
γίνῃ τότε σύγκρισις πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς
φυλακάς.

Ἡ μηχανικὴ δύναμις τοῦ
καταρράκτου Νιαγάρα.

Αἱ ἐργασίαι πρὸς τεχνικὴν ἐκμετάλλευσιν
τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ καταρράκτῃ τοῦ Νιαγάρα
εὐρισκομένης δυνάμεως, ἐπερατώθησαν ἤδη
ὑπὸ τῆς ἐταιρίας τοῦ Νιαγάρα μὲ δαπάνην
20 ἑκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὰς πλη-
ροφορίας τοῦ διευθύνοντος μηχανικοῦ, καθη-
γητοῦ κ. Φόρβες, εἰσὶν ἤδη ἔτοιμοι τρεῖς
μεταδιδαστικοὶ ὑδροτροχοὶ ἕκαστος 5000 ἰπ-
πων δυνάμεως· τὸ ὕδωρ ρίπτεται ἐπὶ τῶν
τροχῶν τούτων διὰ μεγίστων σωλήνων ἐκ